

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Transpordiamet

Teie 23.09.2024 nr 1.7-10/24/7806-3

Meie 10.12.2024 nr 2.3-8/24/1312-4

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Transpordiameti pöördumise, milles küsitakse AKI arvamust seoses juhtimisõiguse ja juhiloa kehtivuse avaliku päringu täiendamistega Transpordiameti e-teeninduse veebilehel.

Transpordiamet täpsustab, et lisaks olemasolevatele andmetele soovitakse avaldada Transpordiameti veebilehel vastusena päringule järgmised andmed:

- 1) isikule omistatud ja isiku kehtiva juhiloaga seotud juhtimisõiguse kategooriad (AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E, DE, T),
- 2) juhtimisõiguse kategooria kehtivuse alguse ja lõpu kuupäev,
- 3) täiendava võimalusena lisada kuupäev ja kellaaja sisestamise välja, mille alusel antakse vastusesse küsitud ajahetkel kehtinud kategooriad ja juhtimisõiguse kehtivus kujul JAH/EI.

Selgitan, et liiklusregistrist andmetele juurdepääsu võimaldamisega täidetakse avalikes huvides olev ülesanne, seega nimetatud viisil isikuandmete töötlemise õiguslikuks aluseks on [isikuandmete kaitse üldmääruse](#) (IKÜM) artikli 6 lõike 1 punktist e ja lõike 3 punktist b tulenevalt vastutava töötleja (antud juhul Transpordiamet) suhtes kohaldatav liikmesriigi õigus ehk antud juhul liiklusseadus (LS).

Liiklusregistri andmetele juurdepääsu võimaldamise ulatust ja juurdepääsupiiranguid reguleerib LS § 184, mille lõike 10 kohaselt saab Transpordiameti veebilehe kaudu esitada elektroonilise taotluse liiklusregistrisse kantud sõiduki, maastikusõiduki või veesõiduki elektroonsete andmete, tehnonõuetele vastavuse kontrolli kehtivuse ja piirangute ning juhiloa kehtivuse või juhtimisõiguse olemasolu elektroonselt väljastamiseks. LS § 184 lõike 13 järgi liiklusregistri elektroonsetele andmetele juurdepääsu korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister [määrusega](#) (liiklusregistri elektroonsetele andmetele juurdepääsu kord, edaspidi: määrus). Seega LS § 184 lõikes 10 nimetatud elektroonilise taotluse nõuded ja esitamise kord on ette nähtud eelviidatud määruses, mille järgimine on kohustuslik liiklusregistrist andmete väljastamise puhul.

Määruse § 3 lõige 1 näeb ette, et Transpordiamet väljastab registrist andmeid ühekordse põhjendatud kirjaliku või elektroonilise taotluse või Transpordiameti poolt rakendatud asjaomase infosüsteemi kaudu esitatud taotluse alusel (ehk Transpordiameti veebilehe kaudu päringu esitamisel).

Määruse § 2 lõige 1 näeb ette, et andmete saamiseks tuleb Transpordiametile esitada kirjalikus või elektroonilises vormis taotlus, milles näidatakse mh juriidilisest isikust taotleja puhul juriidilise isiku nimi ja registrikood ning andmete saamiseks volitatud isiku ees- ja perekonnanimi ning isikukood ning füüsilisest isikust taotleja puhul taotleja ees- ja perekonnanimi ning isikukood. Ka määruse § 3 lõike 4 kohaselt paragrahvi 2 lõikes 1 nimetatud taotluse esitamisel on Transpordiamet kohustatud enne andmete väljastamist tuvastama taotleja või tema esindaja isiku. Juriidilisest isikust taotleja puhul võib Transpordiamet vajadusel kontrollida taotleja poolt enda kohta esitatud andmete õigsust, tehes selleks vajadusel järelepärimisi. See tähendab, et taotluse esitaja peab olema tuvastatav. Ühtlasi näeb määruse § 3 lõige 5 ette Transpordiameti kohustuse pidama digitaalset arvestust andmete väljastamise aja, andmete koosseisu ja andmete saaja üle.

Määrusega on ettenähtud andmete taotlemise lihtsustatud kord ilma küsija identifitseerimiseta, kuid seda ei ole võimalik rakendada juurdepääsupiiranguga andmete väljastamisel. Määruse § 2 lõike 5 kohaselt sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlust ei esitata, kui andmete väljastamist taotletakse Transpordiameti poolt rakendatud asjaomase infosüsteemi kaudu ja kui ei väljastata juurdepääsupiiranguga andmeid.

Juurdepääsupiiranguga andmete loetelu on sätestatud LS § 184 lõikes 3, mille punkti 1 kohaselt on juurdepääsupiiranguga andmeteks kõik andmed füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta. Sama paragrahvi lõige 11 täpsustab, et lõikes 10 nimetatud taotluse esitamise korral on avalikud ka käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 2–4 sätestatud liiklusregistri andmed ehk kehtiv seadus ei näe ette võimalust väljastada juhtimisõigust puudutavad andmed läbi Transpordiameti veebilehe ilma päringu tegijat tuvastamata.

Kuna LS kohaselt on juhtimisõigust puudutavate andmete puhul tegemist juurdepääsupiiranguga andmetega, puudub AKI hinnangul hetkel Transpordiametil volitusnorm ja seega õigus väljastada nimetatud andmeid määruuses sätestatud korda järgimata ehk Transpordiameti veebilehel oleva vormi kaudu päringu esitaja isikut tuvastamata.

AKI mõistab, et juhtimisõigust puudutavate andmete lihtsustatud korras kättesaadavus võib teatud juhtudel olla põhjendatud ja vajalik. Selleks, et liiklusregistrist vajalike andmete väljastamine oleks aga kooskõlas isikuandmete kaitse nõuetega, peaks tegema vastavasisulise volitusnormi muudatuse seaduse tasandil, põhjendades muudatuste vajadust ja eesmärgi eelnõu seletuskirjas.

Nagu kohtumisel juba selgitamise, vajab veebipäringu kohta koostatud andmekaitsealane mõjuhinnang üle vaatamist, kuna selles on ekslikult leitud, et päringu korral isikuandmete töötlemist ei toimu. Juhime tähelepanu, et logide andmekoosseistust tulenevalt (päringu tegemisest jääb alles logi, milles sisaldub päringu tegija IP aadress ja päringu sisendina sisestatud andmed koos päringu ja vastuse kellaaja ja kuupäevaga) on logide säilitamisel ilmselgelt tegemist isikuandmete töötlemisega ja sellele kohalduvad isikuandmete kaitse nõuded (sh vastavas õigusaktis peab olema sätestatud logide säilitamise tähtaeg).

Lugupidamisega

Irina Meldjuk
jurist
peadirektori volitusel